

ملا فضل الدین

№35. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДИНЪ ۳۵ قینتی ۱۲ تپک

О. Н. ШАЛИМОВ

آی ملا تبه آغلیرسان؟

— آبالام، نه ایلوم آغلامیوم، سید محمد آغاناڭ وفاتی منیم یلیمی سیندیردی

آدریس: قلبس، دایدوف کوچسی لمره ۲۴.
Тифлис, Давидовская №24.
 Редакция журнала „МОЛЛА-АСРЕДДИНЪ“
 تلفرام ایچون آدریس: قلبس، ملا نصرالدینه.
Тифлис, „Моллаасреддинъ“
 اعلان قیمتی: ییظت ایله سطری ۱۰ قېك،
 آدریس دهگیشمك حقی ۳ داله یدی قېكلك
 مارقندر.

قافازده و روسپهده: ۱۲ آیلتی - ۵ منات
 ۶ آیلتی - ۳ منات
 ۳ آیلتی - ۱ منات ۶۰ قېك
 اجنبی مملکترده: ۱۲ آیلتی - ۶ منات
 ۶ آیلتی - ۴ منات ۱ آیلتی ۳۰ قېك
 تك نسخسی ادارهمزه ۱۰ قېك،
 اورگه شهرلرده ۱۲ قېك.

البیات

کشمش و ملا

نظری ایله که خروشه دوشوب
 پلاوی گوردی کشمش ایله پشوب
 نیکهفی ساخلادی التمه او دم
 — ای جماعت! عموم قال نم
 واردی بیر مسئله بسو یرده چنن
 من دیوم، سیزده هوش ایله ایشیدین
 بویورور فاضل بادیهجانئ:
 «کشمش ایلر حرام احسانئ»
 دوشدی اولدم آرایه جنک، جمل
 مجناک ایکی پای چکدیلر ال
 ملا تا جاسی گوروب خالی
 اورگه بیر رنگه دوشدی احوالی
 دیدی: دسد شکر ای خدای جهان
 یارادویسان عجب گوزل حیوان»
 نیکهفی ووردی بیشارین بوردی
 نوبسکین ساز ایدوبده دولدوردی
 بو یدی، اورگه گلی دوروب باخدی
 بیر به بیر آغزینک سویی آخدی
 ملادان باشقه هم مریدانی
 بدیلر لذت ایسه دولسانی

بو محبت بیر آز دوام ایندی
 بیر آز اونلاری شاد کام ایندی
 سوگره بو روزگار شوم، دغل
 گندی باشلارنه غریبه عمل
 از قضا بیر نفر سلمانه
 اوچیده دعوت اولدی احسانه
 دوشه نوب سفرمار پلو حاضر
 أفشره سیرکه، کوقته و چاشر
 وار ایدی جور به جور مریالر
 قست اولمش لطیف توتالر
 قاتق آشی، قورونلی شوربادن
 هیچ بین دوبماز ایدی دولماندن
 یهمش کیمه جوجهنک اتی
 دیملک ایله ییلرمی لذتی
 سوز گودمک یاخشئ: صاحب خانه
 بزمشدی طعماي شاهانه
 وار ایدی اوردا خلقدن باشقا
 خلق ایله ییله بیر نفر ملا
 اوخودی بیر دعا البن آندی
 نیکهفی وورجاغین قلاق یاندى

بیر آتا، بیر اوغول و بیر قاردان
 اوچی بیر یرده ایلر ایسی معاش
 وار ایدی هر اوچی محبتده
 بیوب ایچمکمه، سوزده، صحبتده
 هر اوچی یاک، مؤمن و دیندار
 اهل تقوی و زهد خوش کردار
 قازانار هر اوچی به شوق سلیم
 گفورر بیر یره ایدر تسلیم
 اوچیده بیر خیالبله دولانار
 بیر بیرینک رضاسنی قازانار
 بیر بیرین هر اوچی ایدر نیکریم
 هاردا گورسه ایدردیلر تعظیم
 سکیم اولاری گورمه بو حالنده
 پیسه بیر اتقاق، شفقتده
 مات اولوب ایلبوردی بیر احسن
 فنبارک اوخوردی هر دشمن
 اولارا کیمه ال تاپانمازدی
 آیرینق داتینی آتانمازدی

یمنلر چکاردی گوز داقی
چونکه برك اولماستدی قورشاقی
ملا تا اینکه لاپ یدی دیدی
فاتحه ویرسگه بنا قویدی
سفره لر قالدخی بوش قلوب اورتا
سولو قلیان گلوب ووروب خورتا
ملا قالدخی ایاقه ایش بندی
هر کس اوز کارینه دوروب گیندی
ایندی باخ بوردادی ایشین نلمسی
کیمه دوشدی یوکک آغر شلمسی
ایسکی قارداش و بیر نفر اولاد
چکدیلر بو قنبه دن فریاد
پیری تقلید ایسوب بادیمجانه
پیرسی هم آغا حببشده
پیری ایندی سولو قتانی تأیید
دیدى: من ایشتم اوکا تقلید
هره بیر فکره اولدیلار مالک
هره بیر مساکه اولوب سالک
سوزلرک اولمبوب مطابقتی
اتفاقک گیندوب موافقتی
اوجیده مات، چاره سبز قالدی
اورداجه یاد اولوبسده آیریلدی
ایندی تقصیر بو معاده
اولدی کشمشده، یا که ملاده ؟

« محکمہ پیشگی »

﴿ زوراما قرائت خانہ ﴾

قرائت خانہ لر ایکی جوردر: بیر جورى ایله قرائت خانہ در
که جوخ یرلرده آچیلور که جماعت گلوب اوراده غازیت اوخو
سون، بو قسم قرائت خانہ یه محض قرائت خانہ دیبولور،
اما بیر جور قرائت خانہ لرده وار که آدینه زوراما قرائت
خانہ دیبورلر،
مثل گنورهک :

آغدانشده، مثلا، بیر نفر شخص، مثلا، آغا رحیم عبدالله یوف،
«ارشاده» گنوردوب اوخویور: پوجندان هله غازیقنی آلمایش قصاب
چیرائیل کسیر فایینک آغزینی: هی، آ بالام، خیردرمی بو تیزدن،
خیر اولماش ندر، گلشم که غازیق اوخویام.
بالام، هله پاچنابون غازیقنی گنورمیوب.

بیر ساعت ایچینده بورایه اوتوز آدام ینیشور و هامی گوز
لبور که پوجتدن، یسگی ارشاده» گلسون اوخوسونلار.
اوزاخدان پاخاندا فخر ایلبورسن که اول، مسلمان قارداشلاریمز
اوخوماغه نه درجهده حریمس درلر، ایگجه ده بوکا فخر ایلبورسن
که آغدانشلی وطن داشلاریمز قناعک یولنی ییلن درلر، چونکه
اگر یونلار ایقالبان اولسایدیلار، انصافه گلوب اوز اوزلرینه دیبر
دیلر که: «جوخ عجب» بو آغا رحیم که چیندن یدی سکیز

مات گوندروب غازیقنه مشقری اولور، ینین که بو آدام دهلی دیوانه در،
هه، قوی گوروم سوزوم هاردا قالدی:
اونی ایستوردم دیم که آغدانشده و آغدانشدان سواینی
جوخدیجه مسلمانسانلارده جوخدیجه بیله بیله «زوراکی قرائت خانہ» لر
وار، مثلا، سنک هیچ خیالکندانده کچجبردی قرائت خانہ آچاسان،
اما گورورسن پوجتالیون گلنه یاخنین قاپیسه اوتوز نفر قصاب
چیرائیل ینیشوب.
بوکا دیبورلر: «زوراما قرائت خانہ»
امضا: « جرحراما »

تسلی

مشته اولما قوزوم کیم اوزگه لر!
گون به گون یردن گوگه اولمش فراز
سن بالونسیز عرشه ابلرسن عروج
مؤمنک مراچیدر چونکه نماز.
یتیم جوچه

﴿ نوخودن ﴾

عزیزم ملا عمی! گل سه من خبر ویریم ییزیم شهردن:
آ کیشی! غیرت، ناموس، چالبشاق اولاندان سورا بیله اولالیدر.
ییزیم شهرک جماعتی چوخدان ایدی ایستوریدلر که بیر یاخشی
مغلب آچوسنلار. سورا ایشیدیلر که قلبسده اون ویرستلک
آچیلور. دیدیلر که نه ایلهک بیله اولسون، اون ویرستلک نوخیده
اولاسون قلبسده اولسون، اوردا کیده یزه حسابدر. سورا ایشیدیلر
که قلبسده آچماغا قویمیولر، دیبورلر که خرجنی باچارمازسکز،
بو سوزی ایشیدن کیمی شهره ولوله دوشدی، نهجه یرده مجلسر
قورولدی، نظرلر سولندی، آخرده قرار قویدیلر که اون ویرستلک
قورناران جوانلارمزدان ایسگرمی یش نفر وکیل سه چوب اسماعیلبه
آیروبیلا نیله آمجلی گوندریلسون قلبسه که بو وکیللر سردار
ایله، ملت مجلسی ایله، وزیرلر ایله حتی پادشاه ایلسده الله توب
نوخیده اون ویرستلک آچماغا انن آسولنلار. الله شکر پولدندا
احتیاجمز یوخدر. هر شیمز حاضردر. دوغوروسی ملا عمی جوخ!
برک آجینه دوشولر. اما ملا عمی! باکونک «ایشیق» یدی غریبه
ایشدر ها!

﴿ تاباجه ﴾

قاردا آغسر عامهده، دوندا، لبادده، عباده، شالدا، هله
بعض وقت ساحنک قلبیده. قارک اوسته مرکب توکوله همان
ساعت سویی گبدر رنگی قالار، او رنگی تمیزلمک اولساز،
گرک کهنه قار اریبه، یرینه تازمسی یاغا، مرکب توکوله گنه قا
رالار، توکولهسه ایله آغسر که آغسر. ایندی تاپک گورمهک تازہ
قار ها زمان یاغاجاق؟
دول شویوق

мужикъ

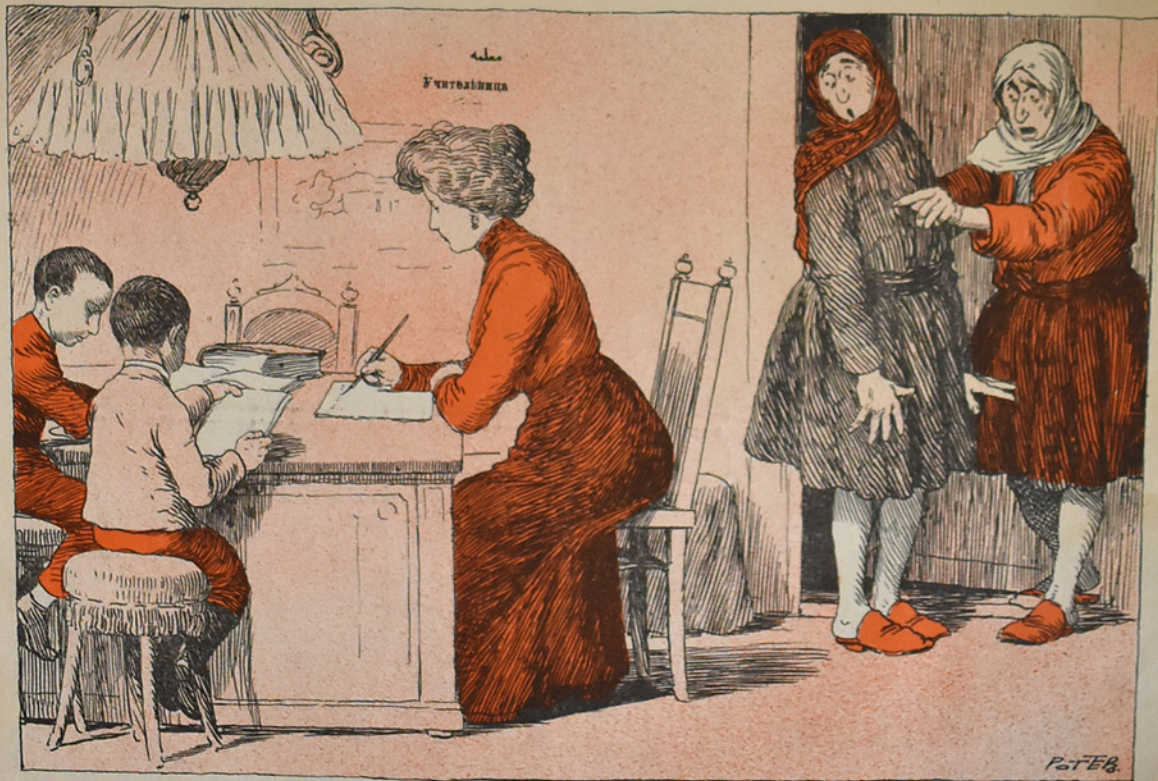
Ростки

послѣ театра

ڪوڙڪڻڻ قزى! بيرجه او قالشدى كه تياتره گيدمن!

بى بى! بر کون «ليلی مجنون» اويينورلار، دور چارشويكى اورت باشكا، گيدك تياتره

Тот! сегодня играютъ „Лейли Меджунъ“ повдѣмъ со мной въ театрѣ

آفر، آفر! بوکا باغ، بو آروات کیشی کیسی یازی یازیر
О, смотри сестрица! она умеет писать, какъ мужчина.

﴿ شعورلی اولاد ﴾

دوئن صباحان گوردوم مشهدی یاسدار قولتوغنده بئر یغین جورک، دالتدا بیر مشوخ، اللند سائیل تلهسک گبیربر. چاغردیم مشهدی، یاولش گوروم، منی گورن کیمی دوردی. یقشدیم یانه دیدیم اده، بو نه احوالاتدی، مال کیمی یوکتمبسن؟ دیدی آئی یقیم محروم ددهمک وصیته عمل ایلبورم، آخر ددهم اولنده مگا دیدی: بالام یاسدار، بیر ملا چاغر گلسون. منده گنیدیم یولدان بیر جوان ملا کچیجیدی چاغردیم گلدی. ددهم باشلادی که آخوند من جوخ ناخوشم، بیلبرم که محروم اولاجاغام، اوزومگمه بوینومدا دین فلان وار، ایندی گرک مگا بیر وصیت یازاسان. آخوند دیدی که عمو قرآن شریفده آل عمران سورسینک اون یدمجی آیهساک مضمونه گوره سگا نیابت یوللاماق اولماز، جوفه نیابت و مکه مسلمانه واجبدر. ددهم بوئی ایشیدن کیمی ایندی چفرماسون ایله چغردی که ملا دیک آتیلدی، نه نه! من مسلمان دگلم؟ سورا یوزینی مگا دوتوب دیدی: اده! بو . . . ی سال ایشنگه، منده آخوندی سنک کیشگجه کوتککلبوب قاتولادیم، گنیدیم قونشولنده کی جاننا قوریان اولدوغوم ملا حاجی قارنی دویمازی چاغردیم گلدی، همان ساحات ددهمک وصیتی یازدی: هشتاد آتی ایل نماز، دوققوز ایل اوروج، دورت یوز آیات نمازی، بئر مکه نیایی، بیش مین منات خسر، اوج مین منات زکات، ایکی یوز یقیم مین منات رد مظلمه (هانسبکه گرک ملا قارنی دویمازه ویرلسون) اونندان علاوه

یرده قالان نه قدر مال، پول و املاک وارایدیه هامسینی مگا مصالحه ایلهدی، باجیلاریمه رحمتک یس قیلده چخسادی. غرض، مسلا وصیتی یازدی قورتاردی، اون شاهی ویروب یولا سالدیم. ددهمده محروم اولدی، آباردیخ باسدیردیخ. ایندی اوج ایل اولار دیکسه منی قونشوزم او محسن نهدی اوشقولندا زادادا اوخویور ها، قوبیردی که ددهمک وصیته عمل ایلبم، دپیردی که: اده، مننه یره پولکی تلف ایله. اما دونن گبجه یوخوده ددهمی گور دوم. مگا ایله آجیقلاندی که داها نه دیوم، اودر که یوخودن دوران کیمی هامسینی آباروب یر به یر ایله دیم، بو آختم حاجی مننه خور عمو مکه به ددهمک نیایی آباراجاق، اوگا گوره بو شی شویی آلمشام، آختم سنده گل ییزه. من بو سوزی ایشندنه داها کوچه فلان یاددان چخدی، بیر آرز شیلخالوبوب آتیلدیم دو شوم، اوز اوزیمه دیدیم یقیم، بو گبجهده بوغازک بوردان چخدی. الله مشهدی یاسدارک ددهسته «تارستوا نبستی» ویرسون که گوزل وصیت ایلبوب، قوریان بیله وصیته و بیله اولاده!

امضا: صالح اولاد

﴿ قافتاز خبرلری ﴾

گوی مسجده ملا شرایع و حاجی ملا باقر نیابت اوستنده سوپوروشورلر، باشماق تایی ایله بیر بیرینه او قدر ورورولار که ایکی سینه بی هوش اولوبلار.

﴿ فیلیه تون ﴾

دیگی ارشادته ٢٠ مجی نومرهنده گبجه شهریندن هـ. ناصح، امثالی بیر مکتوب چاپ اولونمشدی. جناب «ناصح» اوراده یاز دینی سوزلرک هامسینی باشه دوشمهدیم، جو نکه او دیلی من اوخومایشام. آنجاق ذهنن بوئی آتادیم که گبجهده مسلمان حوا نلاری روس دینله بیر غازیت چخارتساق ایستبورلرمتش، ناسحکده خوشه گلبر که اوخوشلاریزم اوز مسلمان دیلمزی قویوب روسجه غازیت یازماق ایستبورلر، چونکه حقیقت، روس دیلینی باقتال کر بلایی اسمی، علاق حاجی گوگوشمی، بوخا بزاز سمد باشه دوشه جک!

ناصح بیله یازیر و بیله باشه دوشور، اما ملا نصرالدین اوزگه جور خیال و اوزگه جور یازیر، قولاق آس، گور نه دیبور:

ملا نصرالدین دیبور که اگر دنباده هیچ بیر غازیته اولسا، آنجاق یر یوزینه بیرجه «ناصح» یازدینی دیلده چاپ اولونان غازیته ایله بیرده گبجهده روس دینله بیر غازیته قالا، و بزاز سمیدیز اوخوماق ایچون

غازیت آخفارا، و آخرده گیدوب بو ایکی غازیته فی آلا که اوخوسون، — او وعده آند اولسون الله، امامه، یضمبره و آبلاقات کربلایی سادقک جاننه که ناصح یازان غازیته فی بزاز سمد آجوب اوزوم بوکوب آباراجاق ایوبته، اما روس دینله یازیلان غازیته فی گه غنیت ییلوب احتیاط ایچون قویاجاق جینه، و بزاز دکاننده چیتلرک او سنته یازیلان آجیق و آشکار روس حرفلریته آسنا اولماغی کفایت ویرمک که بیر قدر سعی ایوب روس غازیته سندن بیر مطلب چخارتسون.

بو هله ایندی بیلهمر!

اما بیر آزده بیله گنیه، بیر آزدا ارشادلریزم بوچنهدن گلن مکتوبلرک دینله اهمیت ویرموب تلهسک مطعه به گوندرسه لر، او وعده جوخ چکمز که گبجهده باقتال لارلر و بزازلریزم غازیته اوخوماق ایستبنده، البته و البته روس غازیته سنی آخفارا جاقلار، او سببه که مسلمان غازیته لریزم اوخو نماق ایچون یازیلیرلار، شهرت ایچون یازیلیرلار.

جوخ تمجب:

هر کس دن سوروشورام که نه مسلمان قارداشلار الله قلم آلا نداجخیرلار گوگک اوزینه، — هیچ بیر جواب ویرم بیلمبر.

آنجاق بو گون دوستیم «یقیم» جوچه منم بو سواله بیله جواب ویردی:

مسلمان در اسلش انسان بود ما خواستیم که منفق، منجده، صاحب عقل، عام و ادب ایله، که الف که علامت انسانیت ایدی، اولندن و اورا سندن آندیق «سن» اولدی، یعنی اوزگه لر سوال ایله دیر لهسن؟ او سببه س که علامت عقل و شعور ایدی و ایکی نوللار که علامت اتحاد و ترقی ایدی لر گه آندیق. یرینه بیر شی قالدایدننن لایسد لاجلاج م که مخاطب، س سفاقت، ل لال، م مظلوم، ا اخلاق و ن که نا ابدیق علامت لری ایدی، به یکجا جمع کردیم، مسلمان شد، یعنی مخاطب، سفیه، لال، مظلوم و احق در حال حاضر و در زمان آینده....

الله گبجه مدرسه روحانه بروت ویرسون.

« لاغلاغی »

◀ مہم پیر اعلان ▶

قاضی زنگرانی حاجی ملا مامبدگ سعی و کوششی ایلہ و میر اشرفک جدی احتمالیہ سالیانہ پیر «شریعتجہ رسمی» صنفہ خانہ آجیلا حاکمتر، دول آروانسلار و ارلری یانلارینده اولمیانسلار لنگراندان و غیر شہرلردن بورایہ داخل اولا ییلرلر، بو شرطیلہ: خواہش ایدنلرک اللرینده میر اشرف دستخطیلہ یازیلمش شہادت نامہلری اولمالبدر.

آدریس: سالیانہ قاسی آجدیفی صنفہ خانہنک باش مذنیسی میر اشرف واسطہیلہ میانجی ملا اسماعیلہ، یاخود صندوقدار و رخت خواب ناظری روتہ یز حاجی ملا حبیبقلیہ.

◀ کوسوو ▶

قوی بیزلیری بو موردار اوروسلار قناسونلار باس باغریگا بو شیعہنی بیتلی بیرملی سن!
 ملانی گورنده آقوزوم! سجدهلر ایبلہ ہم حشرده ہم نشرده بوتنان ایرہلی سن!
 یتیم جوچہ

◀ اعلان ▶

ایروانہ گوی مسجدہ من کہ پیر سوت ساتانک اوغلی ۱۸ یاشندہ جوان صالح وارام، ہر شہردن قبول ایلدورم زافازلار: نامازک گونی یدی فیک، اوروجون گونی پیر عباسی، پیر ایلک بوتون زافاز و برنلرہ بوزہ بیش پروتسبت گذشت اولولور، بونیده بیلونلر کہ ایو ایشگی ساتوب مسجدہ اولورام، آدیمدہ حسین علیہن.

آدریم: گوی مسجدہ ایو ایشکبیز جوان صالح

◀ پوچتہ قوطوسی ▶

گنجہدہ جوخ دانیشانہ: قبانسکی کاغذکیز مصلحت اولمادی، بو دفعہ کی بلسکہ ایشہ کیجہ.

باکودہ مصوفی زبیلہ: اشعار قالانا اوختیپور.

گنجہدہ «چاشمشہ»: سفی ملا مامبدگ باشی! یازاندا ایبلہ یاز کہ ییزدہ چاشمشاق.

باکودہ اوج نفر شاگردہ: اوزگہ ملتار آراشندہ ریالتی مکتب شاگردلری فنی سیاحتلرہ جخوب ہر گون و ہر دقیقہ نازہ پیر شی اورگردلرہ ییزدہ کیلرہدی، بی بی ہیبت لوطلی گاہہ گلدوب اورادہ زیارت نمازی قبلرلار. شیخ بابا و شیخ محموددان گلایلی اولساغہ ییز سبب تاپا بیللمبریک.

باکودہ معلم رضا ذاکئی اقدیہ: ادارہ مزہ بورجلی اولد یفکزی گوندرمگی توقع ایدیریک.

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زادہ.

آلگ

نفت ایبلہ یانان لانتیلا، ایلیقتریق چیپ قنارلاری و باپروس باندیرماق ایچون بالاجہ آتیشخانہ.

محض ق. ی. ق. اولدیر انوفک نمازاسندہ و ارانسوف یادگارنیک قباغندہ ہمیشہ واردر یوخاریمدہ یازیلان شبلر اوجوز قیمتلرہ.

GRAMMOFON

دباندہ آلگ یاخشی گرامفونلار و بلاستیفونلار. کارخانہ مارکسسی ایبلہ «یازان ملائکہ» بلاستیفونلار ۵۰ فیک، ۲ منات و ۳ مناتہ کیجی. اوجومچی دتہ اولاراق بوراخیلان اولمچلی قافقاز قاناقوی. اوخویوبیلار یاخشی خاندملر: اسلام عبدالہیوف، مجید بہودوف، باقرات، مشہدی محمد فرسطلی یوف و غیرہ. توقع اولونور دقت اولونسون یوخاریمدہ یازیلان بلا ستیفونلرک اوستقرنک یازیلاریمدہ دقت اولونسون فایریقا مارکاسہ.

گرامفونلار ۳۵ مناندن ۵۰۰ مناتہ قدر

ساختملریندن احتیاطلی اولسکر. ! ! فائولولا و سیاہیلر پولبیزدر!

قیاسدہ، فالوونسکی پراسیتدہ نمرہ ۹.

О-во ГРАММОФОНЪ съ орг. отв. Тифлисъ. Гоговинскій проспектъ, № 9

فاس — خدایا! کافر دشمن توپ و تفنگ لہینہ آرخالانوب مثلن دعوا ایدیرلر، اما من گیبہ و گوندوز سکا عبادت
ایازیم، بعض سکا امید باغلیورم